

ΕΙΚΟΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΛΕΓΙΑ

Παρέχοντας Εναλλακτικές Λύσεις για Επιτυχή Μάθηση

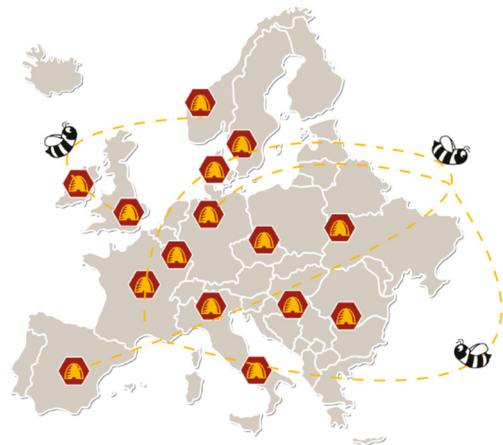
Εισαγωγή

Σχεδόν όλοι μας θεωρούμε ότι ένα σχολείο ή κολλέγιο είναι ένας χώρος που οι μαθητές πηγαίνουν για να μάθουν. Τί γίνεται όμως με τους μαθητές που έχουν δυσκολία να πάνε σε κάποιο συγκεκριμένο χώρο για να μάθουν; Τί γίνεται στην περίπτωση που φοβούνται, είναι ασθενείς ή δεν έχουν πρόσβαση σε κάποια σχολική μονάδα για τον οποιοδήποτε λόγο; Τί γίνεται στην περίπτωση των μαθητών που θα ήθελαν να παρακολουθήσουν προγράμματα που δεν προσφέρονται από φορείς της περιοχής τους ή στην περίπτωση έγκλειστων νέων που θέλουν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους;

Τα εικονικά σχολεία και κολλέγια είναι μια ιδιαίτερα σημαντική λύση για αυτούς τους μαθητές και αποκτούν συνεχώς μεγαλύτερη παρουσία σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Λίγα όμως είναι τα στοιχεία που υπάρχουν για την λειτουργία τους και τους παράγοντες της επιτυχίας τους. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που παραμένουν καχύποπτοι απέναντι σε αυτούς τους οργανισμούς, ιδιαίτερα στην περίπτωση που αντικαθιστούν φορείς υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Νέα στοιχεία για το ζήτημα βγαίνουν στο φως καθώς αποτέλεσε το επίκεντρο πρόσφατης έρευνας που υποχτηρήθηκε από την Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ορισμός και Παρουσία στην Ευρώπη

Τα εικονικά σχολεία και κολλέγια ορίζονται συνήθως ως οργανισμοί που προσφέρουν μαθήματα κατά αποκλειστικότητα ή στο μεγαλύτερο τους βαθμό μέσω διαδικτύου. Τα μαθήματα αυτά είναι σε γενικές γραμμές παρόμοια (ως προς τους στόχους και το αποτέλεσμα) με εκείνα των παραδοσιακών ιδρυμάτων. Ενώ υπάρχει ένας αρκετά μεγάλος αριθμός εικονικών ιδρυμάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε άλλες χώρες, μόλις λίγο περισσότερα από 70 υπάρχουν στην Ευρώπη σε 18 διαφορετικές χώρες. Ο αριθμός αυτός αναμένεται να αυξηθεί καθώς η ζήτηση για ποιο ευέλικτες μορφές μάθησης συνεχώς μεγαλώνει. Στην έρευνά μας επικεντρωθήκαμε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που απευθύνεται σε άτομα 14 – 21 ετών καθώς και σε κολλέγια που προσφέρουν δυνατότητες εκπαίδευσης μεταξύ δευτεροβάθμιας και ανώτερης εκπαίδευσης. Παράλληλα, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και τα εικονικά σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και άλλες τέτοιες πρωτοβουλίες που θα ανέβαζαν τον αριθμό των εικονικών οργανισμών σε περίπου 100 σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών Εικονικών Σχολείων και Κολλεγίων

Με τα μέχρι τώρα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, η αναλογία οργανισμών που προέρχονται από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα είναι περίπου ισόποσα χωρισμένη στο 50:50. Υπάρχει μια ποικιλία τύπων τέτοιων οργανισμών που περιλαμβάνουν: Δημόσια, Ιδιωτικά, Μεικτά, Μη κερδοσκοπικά κλπ.

Τουλάχιστον 10 ευρωπαϊκά εικονικά σχολεία δημιουργήθηκαν με πρωταρχικό στόχο την υποστήριξη ανθρώπων που εργάζονται στο εξωτερικό καθώς και στρατιωτικών. Ταυτόχρονα, ένα ιδιαίτερα σημαντικό ποσοστό (μεταξύ 30-50%) είχε ως στόχο την αντιμετώπιση του μαθητικού αποκλεισμού.

Ένα σημαντικό ποσοστό αυτών των σχολείων (περίπου 50%) προσφέρει ένα πλήρες, ή ευρύ, πρόγραμμα σπουδών και σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες εμφανίζεται αυξανόμενη ζήτηση για εικονικά σχολεία που προσφέρουν συμπληρωματικά ή εξειδικευμένα προγράμματα ή και βοηθητικά μαθήματα.

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα παιδαγωγικών πρακτικών – από 100% online ως διαζώσης συναντήσεις- και μια ποικιλία εργαλείων επικοινωνίας που περιλαμβάνουν Skype και εμπορικά συστήματα τηλεδιάσκεψης, e-mail, τηλέφωνο και μαθησιακές πλατφόρμες.

Σε αρκετές περιπτώσεις τα εικονικά σχολεία αντανακλούν τοπικές ή εθνικές περιστάσεις, είτε υποστηρίζοντας προτεραιότητες εκπαιδευτικών πολιτικών είτε ανταποκρινόμενα τοπικές ανάγκες που δεν καλύπτονται με παραδοσιακούς τρόπους.

Συστάσεις

Αυτές οι επιλεγμένες συστάσεις απευθύνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς φορείς της εκπαιδευτικής πολιτικής. Οι συστάσεις αυτές είναι όλες εμπνευσμένες από την πεποίθησή μας ότι η εικονική εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά σε σημαντικούς στόχους εκπαιδευτικής και κοινωνικής πολιτικής.

- **Ευαισθητοποίηση όσον αφορά την αξία και τις επιπτώσεις της εικονικής σχολικής εκπαίδευσης στη επίτευξη των εκπαιδευτικών και των κοινωνικών πολιτικών**, που περιλαμβάνει την συλλογή κατάλληλων στοιχείων, π.χ. τον αριθμό των εγγεγραμμένων σε αντίστοιχα προγράμματα μαθητών (ανεξάρτητα από τον τύπο τους). Πιθανοί αποδέκτες τέτοιων δράσεων είναι μαθητές με σχολικές φοβίες, αποκλεισμένοι, γεωγραφικά απομονωμένοι ή που ταξιδεύουν. Θα πρέπει να θυμόμας ότι τα εικονικά σχολεία μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά να προχωρήσουν στις σπουδές τους με τους δικούς τους ρυθμούς καθώς και να υποστηρίξουν παιδιά που χρειάζονται επαναλήψεις ή που έχουν διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες.
- **Προσδιορισμός και συνεργασία με άλλα τμήματα, φορείς και οργανισμούς** που είναι υπεύθυνοι για την εκπαίδευση ομάδων παιδιών και νέων που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες ανάγκες όπως νεαροί έγκλειστοι, ασθενείς νεαρής μητέρες.
- **Απομάκρυνση τυχόν περιπτών γραφειοκρατικών εμποδίων που αναστέλλουν την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα των εικονικών σχολείων και κολλεγίων**. Πολλές περιπτώσεις αυτό σημαίνει τον ορισμό κανονιστικών πλαισίων για τα εικονικά σχολεία και κολλέγια που βέβαια δε θα πρέπει να λειτουργούν περιοριστικά για την ανάπτυξή τους. Τα πλαίσια αυτά θα πρέπει να υποστηρίζουν την κινητικότητα των μαθητών μεταξύ σχολείων και κολλεγίων καθώς και τη μετάβαση στην ανώτερη εκπαίδευση.
- **Ενθάρρυνση και υποστήριξη των εικονικών σχολείων και κολλεγίων στην αξιοποίηση Ανοιχτών Εκπαιδευτικών Πόρων (ΑΕΠ - Open Educational Resources (OERs))**, καθώς επίσης και στην δημιουργία νέου εκπαιδευτικού υλικού από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς των οργανισμών μέσα στο πλαίσιο των αδειών Creative Commons.
- **Αξιοποίηση της δυναμικής της εικονικής εκπαίδευσης να οδηγεί την αφομοίωση των δυνατοτήτων του Διαδικτύου, την προώθηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας, τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την βελτίωση των δεξιοτήτων ΤΠΕ**. Όπου η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι περιορισμένη, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί θα πρέπει να αναπτύσσουν στρατηγικές που θα καταπολεμούν τον αποκλεισμό από τις νέες τεχνολογίες.
- **Ενθάρρυνση επιλογών εικονικής εκπαίδευσης σε παραδοσιακά σχολεία και κολλέγια**, προκειμένου αποφευχθεί η πρόωρη σχολική διαρροή αλλά και ως ένας τρόπος για τη διευκόλυνση της ευρείας διδασκαλίας των Επιστημονικών, Τεχνολογικών, και Μαθηματικών θεμάτων.
- **Παροχή κινήτρων στους εκπαιδευτικούς για την δραστηριοποίηση τους στην εικονική εκπαίδευση καθώς και ορισμός ενός κοινού πλαισίου προτυποποίησης της διαδικτυακής διδασκαλίας και των διαδικτυακών μαθημάτων**. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στην υιοθέτηση των πλαισίων αυτών από μεμονωμένα κράτη και φορείς.

Περιγραφή του έργου

Η έρευνα αυτή αποτελεί αποτέλεσμα του προγράμματος VISCED, ενός ευρωπαϊκού έργου που κατέγραψε και να ανέλυσε με συστηματικό τρόπο καινοτόμες μαθησιακές/διδασκτικές πρωτοβουλίες που χρησιμοποιούν ΤΠΕ και τους σχετιζόμενους πάροχους δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων των Ψηφιακών Σχολείων και Κολλεγίων), σε διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Η καταγραφή αυτή παρέχει πλήρη συγκριτικά στοιχεία, στατιστικά και αναλύσεις που στηρίζουν πολιτικές και επισημαίνουν καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας. Το VISCED είναι ένα πρόγραμμα δυο χρόνων που ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2011 και συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το Wiki του έργου

<http://www.virtualschoolsandcolleges.eu>

Το Website του έργου

<http://www.virtualschoolsandcolleges.info>

LAMBRAKIS FOUNDATION

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.